

กฎหมายและจริยธรรม ในโลกการทำงานยุคดิจิทัล

ดร.ทัศนีย์ เงินสุข

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

กรอบกฎหมายดิจิทัลสำคัญ สำหรับองค์กรและพนักงาน

เข้าใจบริบททางกฎหมายที่ควบคุมการทำงานและการบริหารข้อมูลในยุคเทคโนโลยีเปลี่ยน
โลก

| 3 เสาหลักกฎหมายดิจิทัลในองค์กร

- ✓ พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA):
กำกับดูแลการเก็บ รวบรวม ใช้ และเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของพนักงาน และลูกค้าอย่างเคร่งครัด
- ✓ พ.ร.บ. ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์:
กำหนดฐานความผิดเกี่ยวกับการเข้าถึงระบบ ข้อมูลความลับ และการส่งต่อข้อมูลเท็จในระบบองค์กร
- ✓ กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาและลิขสิทธิ์ดิจิทัล:
คุ้มครองสิทธิในซอฟต์แวร์ คอนเทนต์ ฐานข้อมูล และผลงานสร้างสรรค์ที่เกิดขึ้นในสถานที่ทำงาน

| PDPA กับมิติการบริหารทรัพยากรบุคคล

1. การเก็บและประมวลผลข้อมูล (Data Collection)

องค์กรต้องระบุวัตถุประสงค์และอ้างอิงฐานกฎหมาย (Lawful Basis) ที่ชัดเจน เช่น ฐานสัญญาจ้างงาน หรือฐานประโยชน์ชอบด้วยกฎหมาย

ยึดหลัก Data Minimization เก็บรวบรวมเฉพาะข้อมูลที่จำเป็นเท่าที่เกี่ยวกับหน้าที่การทำงานเท่านั้น

2. สิทธิพนักงานและมาตรการคุ้มครอง (Employee Rights)

พนักงานมีสิทธิขอเข้าถึง แก้ไข คัดค้าน หรือขอให้ลบข้อมูลส่วนบุคคลของตนตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด

องค์กรต้องจัดทำมาตรการรักษาความปลอดภัยทางเทคนิคและการบริหารจัดการ (DPIA) เพื่อป้องกันข้อมูลรั่วไหล

| 3 หลักจริยธรรมการใช้ AI ในที่ทำงาน

Transparency & Fairness

ความโปร่งใสและเป็นธรรม ป้องกันอคติทางอัลกอริทึม (Algorithmic Bias) ในการคัดเลือกบุคลากร หรือประเมินผลการทำงาน

Data Confidentiality

ความลับของข้อมูล ห้ามป้อนข้อมูลความลับทางการค้า รหัสผ่าน หรือข้อมูลส่วนบุคคลลงใน Public AI โดยไม่ผ่านการประมวลผลความปลอดภัย

Human-in-the-Loop

ความรับผิดชอบและการกำกับดูแล การตัดสินใจสำคัญทางธุรกิจหรือบุคคล ต้องมีมนุษย์เป็นผู้ตรวจสอบและรับผิดชอบขั้นสุดท้ายเสมอ

| การติดตามสอดส่องพนักงาน

Employee Monitoring vs. Privacy Rights

การติดตามอีเมล แชตทำงาน หรือกล้อง CCTV ในสถานที่ทำงาน ต้องเป็นไปตามหลักความจำเป็น ได้สัดส่วน และแจ้งให้พนักงานทราบอย่างโปร่งใส

องค์กรไม่ควรรุกล้ำความเป็นส่วนตัวของพนักงานเกินสมควรรอบนอกเวลาปฏิบัติงาน เว้นแต่มีเหตุผลความมั่นคงไซเบอร์ที่ร้ายแรง

| มาตรการรับมือเมื่อเกิดเหตุ Data Breach

72

ชั่วโมงในการแจ้ง สคส.

กรอบการรับมือและผลกระทบทางกฎหมาย

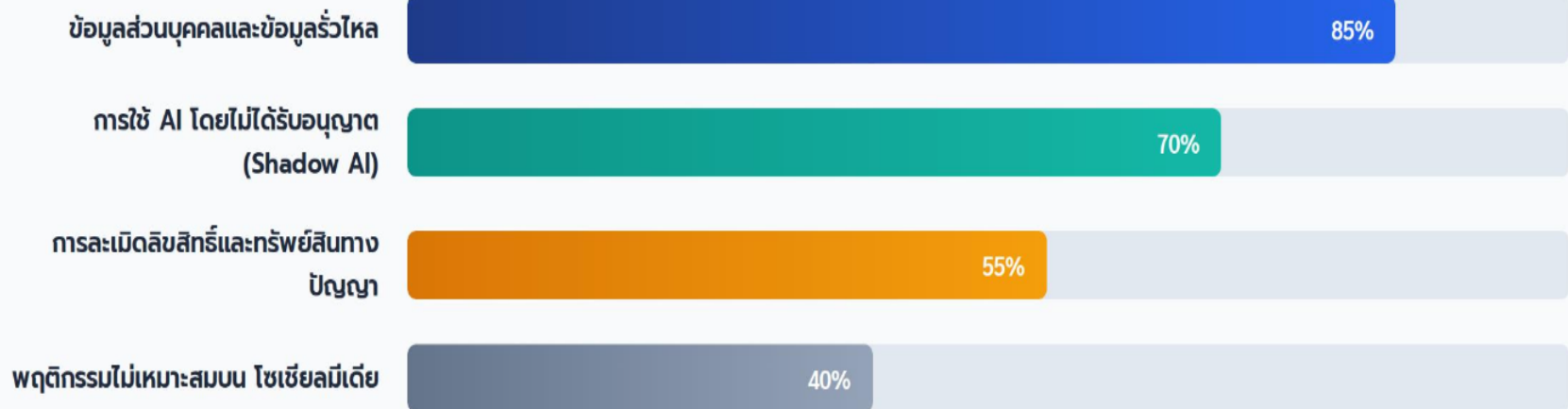
เมื่อเกิดเหตุละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล องค์กรต้องแจ้งสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (สคส.) ภายใน 72 ชั่วโมงนับแต่ทราบเหตุ

บทลงโทษหากฝ่าฝืน: มีทั้งความผิดทางแพ่ง (ชดใช้ค่าสินไหมสูงสุด 2 เท่า) โทษทางอาญา (จำคุกสูงสุด 1 ปี) และโทษปรับทางปกครองสูงสุดถึง 5 ล้านบาท

| แนวทางปฏิบัติ Do's & Don'ts ดิจิทัล

มิตีการทำงาน	ข้อควรปฏิบัติ (Do's) RECOMMENDED	ข้อควรระวัง (Don'ts) PROHIBITED
Social Media	แยกแยะบัญชีส่วนตัวและงาน ระวังการอ้างอิงถึงองค์กร	โพสต์วิพากษ์วิจารณ์องค์กร หรือเปิดเผยข้อมูลความลับ
Generative AI	ตรวจสอบความถูกต้อง ตรวจสอบลิขสิทธิ์ก่อนใช้งานจริง	ป้อนข้อมูลความลับหรือ Source Code องค์กรลง Public AI
Cybersecurity	ล็อกหน้าจอเครื่องเสมอ ใช้ Multi-Factor Authentication	แชร์บัญชีใช้งาน พาสเวิร์ด หรือใช้อีเมลส่วนตัวส่งงานลับ
Copyright & IP	อ้างอิงแหล่งที่มา ใช้ซอฟต์แวร์ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้อง	คัดลอกผลลัพธ์ งานเขียน หรือภาพถ่ายผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต

| ระดับความเสี่ยงทางจริยธรรมในองค์กร

ผลการสำรวจพบว่า ข้อมูลรั่วไหลและการใช้ Shadow AI เป็นความเสี่ยงอันดับต้นๆ ที่องค์กรยุคดิจิทัลต้องเร่งวางมาตรการกำกับดูแล

| 4 ขั้นตอนการสร้าง Digital Governance

“เทคโนโลยีเป็นคนรับใช้ที่ดี แต่เป็นนายที่อันตราย กฎหมายและ
จริยธรรมคือเกราะกำบังสำคัญที่ทำให้การสร้างสรรค์นวัตกรรม
ดำเนินไปโดยยึดมนุษย์เป็นศูนย์กลาง”

– หลักการธรรมาภิบาลดิจิทัลระดับสากล (Digital Governance Principles)

หลักการธรรมาภิบาลดิจิทัลระดับสากล

(Global Digital Governance Frameworks)

มุ่งเน้นการบริหารจัดการเทคโนโลยี ข้อมูล และระบบดิจิทัลอย่างมีจริยธรรม ปลอดภัย เปิดเผย และเป็นธรรม เพื่อรับมือกับการเติบโตของ AI, Big Data และไซเบอร์สเปซ โดยองค์กรระดับโลกอย่าง OECD, UN, และ UNESCO ได้กำหนดเสาหลักสำคัญไว้ดังนี้

เสาหลักสำคัญของธรรมาภิบาลดิจิทัล

- **สิทธิมนุษยชนและความเป็นธรรม (Human Rights & Fairness):** การใช้เทคโนโลยีต้องไม่ละเมิดสิทธิ ความเป็นส่วนตัว ไม่สร้างความเหลื่อมล้ำ หรือคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติโดยอัลกอริทึม (Algorithmic Bias)
- **ความมั่นคงปลอดภัยและความเป็นส่วนตัว (Security & Privacy):** คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตาม มาตรฐานสากล (เช่น GDPR) และมีมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ที่เข้มงวด
- **ความโปร่งใสและตรวจสอบได้ (Transparency & Accountability):** ระบบดิจิทัลและ AI ต้องอธิบาย กระบวนการตัดสินใจได้ (Explainable AI) และมีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนเมื่อเกิดข้อผิดพลาด
- **การมีส่วนร่วมและการเข้าถึงทั่วถึง (Inclusivity & Digital Inclusion):** ลดช่องว่างทางดิจิทัล (Digital Divide) ให้ทุกคนเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานและทักษะดิจิทัลได้อย่างเท่าเทียม
- **ความยั่งยืน (Sustainability):** คำนึงถึงผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมจากการใช้พลังงานของศูนย์ข้อมูล (Data Centers) และการประมวลผลเทคโนโลยีขนาดใหญ่

UN Global Digital Compact (GDC)

ข้อตกลงระดับโลกของสหประชาชาติ เพื่อเชื่อมต่อทุกคนเข้ากับอินเทอร์เน็ต คัดกรองข้อมูล และกำกับดูแล AI เพื่อประโยชน์ของมนุษยชาติ

OECD Digital Economy Principles

แนวทางปฏิบัติด้านนวัตกรรมดิจิทัล การไหลเวียนข้อมูลข้ามพรมแดนอย่างเป็นอิสระแต่ปลอดภัย (Data Free Flow with Trust - DFFT)

UNESCO AI Ethics Recommendations

มาตรฐานจริยธรรมปัญญาประดิษฐ์แรกของโลกที่เน้นการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และความหลากหลายทางวัฒนธรรม

EU Digital Services & Markets Act (DSA/DMA)

กฎหมายกำกับดูแลแพลตฟอร์มดิจิทัลขนาดใหญ่ ป้องกันการผูกขาด และคุ้มครองผู้ใช้งานออนไลน์

การเกิดขึ้นของกฎหมาย

กฎหมายย่อมเกิดขึ้นพร้อมกับการ
เกิดขึ้นของสังคม

สุภาภิตลาติน

“ที่ใดมีสังคมเกิดขึ้น ที่นั่นย่อมมี
กฎหมายเกิดขึ้นเช่นกัน”

กฎหมาย

- กฎเกณฑ์ที่กำหนดความประพฤติของบุคคลในสังคมซึ่งบุคคลจะต้องปฏิบัติตามหรือควรจะปฏิบัติตาม

มีฉะนั้นจะได้รับผลร้ายหรือไม่ได้รับผลดีที่เป็นสภาพบังคับโดยเจ้าหน้าที่ในระบบกฎหมาย

ความหมายของกฎหมาย

กฎหมาย คือ กฎเกณฑ์ที่วางระเบียบแห่งการอยู่ร่วมกันของคนในสังคม
โดยมีสภาพบังคับ

ลักษณะของกฎหมายในปัจจุบัน

- สามารถจำแนกลักษณะของกฎหมายได้ 4 ประการ คือ
 1. กฎหมายต้องมีลักษณะเป็นกฎเกณฑ์ “กฎเกณฑ์” (NORM)
 2. กฎหมายต้องกำหนดความประพฤติของบุคคล ความประพฤติ (BEHAVIOR)
 3. กฎหมายต้องมีสภาพบังคับ สภาพบังคับ (SANCTION) ของกฎหมาย
 4. กฎหมายต้องมีกระบวนการที่แน่นอน

กฎหมายเป็นข้อบังคับของรัฐ แต่ศีลธรรมเป็นความรู้สึกที่เกิดจากจิตใจของมนุษย์แต่ละคน

ข้อบังคับของกฎหมายกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษรเป็นส่วนใหญ่ ส่วนศีลธรรมนั้นมิได้มีการกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษรแต่อย่างใด

กฎหมายกำหนดความประพฤติภายนอกของมนุษย์ที่แสดงออกมาให้เห็น แต่ศีลธรรมเป็นเพียงแต่คิดในทางที่ไม่ชอบก็ผิดศีลธรรมแล้ว

กฎหมายนั้น ผู้ฝ่าฝืนจะได้รับผลร้ายหรือถูกลงโทษ แต่ศีลธรรมนั้นขึ้นอยู่กับความรู้สึกนึกคิดของคนๆ นั้นโดยเฉพาะ โดยจะกระทบกระเทือนจิตใจของเขามากน้อยเพียงใดเท่านั้น

กฎหมายกับ
ศีลธรรมมี
ความแตกต่าง
กัน ดังนี้

กฎหมายกับศาสนามีความแตกต่างกัน คือ

ในทางกฎหมายนั้น ถ้าผู้ใดฝ่าฝืนก็จะมีสภาพบังคับ
(SANCTION) เกิดขึ้นทันที

เช่น ถ้าฆ่าคนตาย ก็จะถูกจำคุกตลอดชีวิต เป็นต้น ส่วน
ทางด้านศาสนานั้น ไม่มีสภาพบังคับไว้แน่นอน แต่หากผู้ใดฝ่า
ฝืนข้อบังคับทางศาสนา มักจะถูกสังคมที่นับถือศาสนานั้นๆ
รังเกียจไม่คบหาสมาคมด้วย

กฎหมายกับจารีตประเพณีมีความแตกต่างกัน ดังนี้

- กฎหมายเป็นข้อบังคับของรัฐ แต่จารีตประเพณีเป็นข้อบังคับของชนชั้นใดชั้นหนึ่ง หรืออาชีพใดอาชีพหนึ่งเท่านั้น
- การกระทำความผิดหรือฝ่าฝืนกฎหมาย ผู้กระทำจะมีความผิดและถูกลงโทษ แต่การกระทำความผิดหรือฝ่าฝืนจารีตประเพณีจะได้รับเพียงการติเตียนจากสังคมเท่านั้น
- กฎหมายเป็นข้อกำหนดความประพฤติของมนุษย์เพียงบางอย่างเท่านั้น แต่จารีตประเพณีครอบคลุมการดำรงชีวิตของมนุษย์ทั้งหมด

สรุป

- ความสัมพันธ์ระหว่างกฎหมายกับศีลธรรม ศาสนา และจารีตประเพณี
- มีหลายประการด้วยกัน
- แต่กฎหมายและจารีตประเพณีต่างก็เป็นกฎเกณฑ์ที่จัดระเบียบของสังคมเหมือนกัน มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สังคมมีความสงบสุข ซึ่งกฎหมายอาจมีลักษณะแตกต่างจากกฎเกณฑ์อื่นอยู่บ้างตรงที่กฎหมายมีโทษที่ค่อนข้างรุนแรงและเด็ดขาดกว่า สามารถนำมาบังคับใช้ให้เกิดผลที่เป็นรูปธรรมได้ดีกว่า

สรุป

- นอกจากนั้นแล้วกฎหมายเป็นกฎเกณฑ์ที่ไม่อาจสามารถเกิดขึ้นเองได้เหมือนกับปรากฏการณ์ธรรมชาติ เช่น ฝนตก ไฟร้อง ไฟผ่า
- แต่กฎหมายมีจุดกำเนิดหรือที่มาของกฎหมายจากศีลธรรม ศาสนา และจารีตประเพณี ในเรื่องของศีลธรรม ที่เรานำมาใช้เป็นที่มาของกฎหมาย
- เช่น การที่สามีภริยาไม่มีความซื่อสัตย์ต่อกัน โดยภริยาไปมีผู้ซึ่งเป็นเรื่องผิดศีลธรรม กฎหมายก็อาจจะบัญญัติถึงผลของการมีผู้ทำให้สามีฟ้องหย่าจากภรรยาได้ เป็นต้น
- สำหรับศาสนานั้นก็อาจจะมีข้อห้ามของศาสนาที่นำมาบัญญัติไว้ในกฎหมาย เช่น ศาสนาพุทธ การห้ามลักทรัพย์ที่มีอยู่ในศีล 5 ก็นำมาบัญญัติไว้เป็นกฎหมายได้

ลำดับศักดิ์ของกฎหมายในระบบกฎหมายไทย

- รัฐธรรมนูญ
- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
- พระราชบัญญัติ
- พระราชกำหนด
- พระราชกฤษฎีกา
- กฎกระทรวง
- ข้อบัญญัติท้องถิ่น ได้แก่ ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และข้อบัญญัติเมืองพัทยา

กฎหมายแพ่ง หมายถึง กฎหมายที่
กำหนดความสัมพันธ์ระหว่างเอกชนกับ
เอกชนด้วยกันในฐานะที่เท่าเทียมกัน โดย
กำหนดความสัมพันธ์ในเรื่องบุคคล หนี้
ทรัพย์สิน ครอบครัว และมรดก

ประเทศไทยนั้นกฎหมายแพ่งถูกรวบรวม
เข้าไว้ในรูปของประมวลกฎหมายแพ่งและ
พาณิชย์

- กฎหมายอาญา หมายถึง กฎหมายที่กำหนดลักษณะของการกระทำหรือไม่กระทำอย่างใดถือว่าเป็นความผิด และกำหนดบทลงโทษทางอาญาสำหรับผู้กระทำ ความผิด ทั้งนี้ เพื่อเป็นรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองและสังคม โดยกฎหมายอาญากำหนดโทษทางอาญาสำหรับผู้กระทำความผิด แบ่งได้ 5 ประการ (ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 18) ดังนี้

(1) ประหารชีวิต

(2) จำคุก

(3) กักขัง

(4) ปรับ

(5) ริบทรัพย์สิน

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน

- **HAZARD** หรือ อันตราย หมายถึง สิ่งที่มีแนวโน้มที่จะทำให้เกิดอุบัติเหตุ เช่น สภาพที่ไม่ปลอดภัย ซึ่งจะเกิดกับสิ่งของ
เช่น รอยร้าวในวัสดุของโครงสร้างเครื่องบิน ความไม่ได้มาตรฐาน เป็นต้น **และการกระทำที่ไม่ปลอดภัย ซึ่งจะเกิดกับตัวมนุษย์** เช่น ปฏิบัติงานด้วยความประมาทไม่ทำตามขั้นตอน

อุบัติเหตุ (ACCIDENT) หมายถึง เหตุการณ์อันตราย
ที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้ตั้งใจ หรือคาดคิดมาก่อน ทำให้เกิด
ความเสียหายแก่ทรัพย์สิน บุคคลได้รับอันตรายทั้งร่างกาย
และจิตใจ อาจบาดเจ็บ พิการ หรือรุนแรงถึงขั้นเสียชีวิต

วิธีทำให้รู้

ณ ที่ที่หนึ่ง

ใช้จิตสำนึกก็พอ ที่จะรู้

อันตราย

อันตราย

ต้องใช้เทคนิคชั่งอันตราย จึงจะรู้

อันตราย

รอให้เกิดอุบัติเหตุการณ์ก่อน ถึงจะรู้

อันตราย

หยุดคิด...ก่อนทำ เมื่อไม่มีมาตรการกำหนดไว้ให้

ใช้ประโยค

แน่ใจว่า..ไม่

1. ถ้า.....จะ.....หรือไม่?

ไม่แน่ใจ

2. ถ้า.....แล้ว..จะรุนแรง.....หรือไม่?

3. ถ้าจะไม่ให้.....จะต้องทำอะไร.....?

คำตอบข้อ 3 "ได้ให้ทำตามที่คุณตอบ

ถ้าตอบข้อ 3 ไม่ได้.....หยุด!.....แจ้งหัวหน้างาน

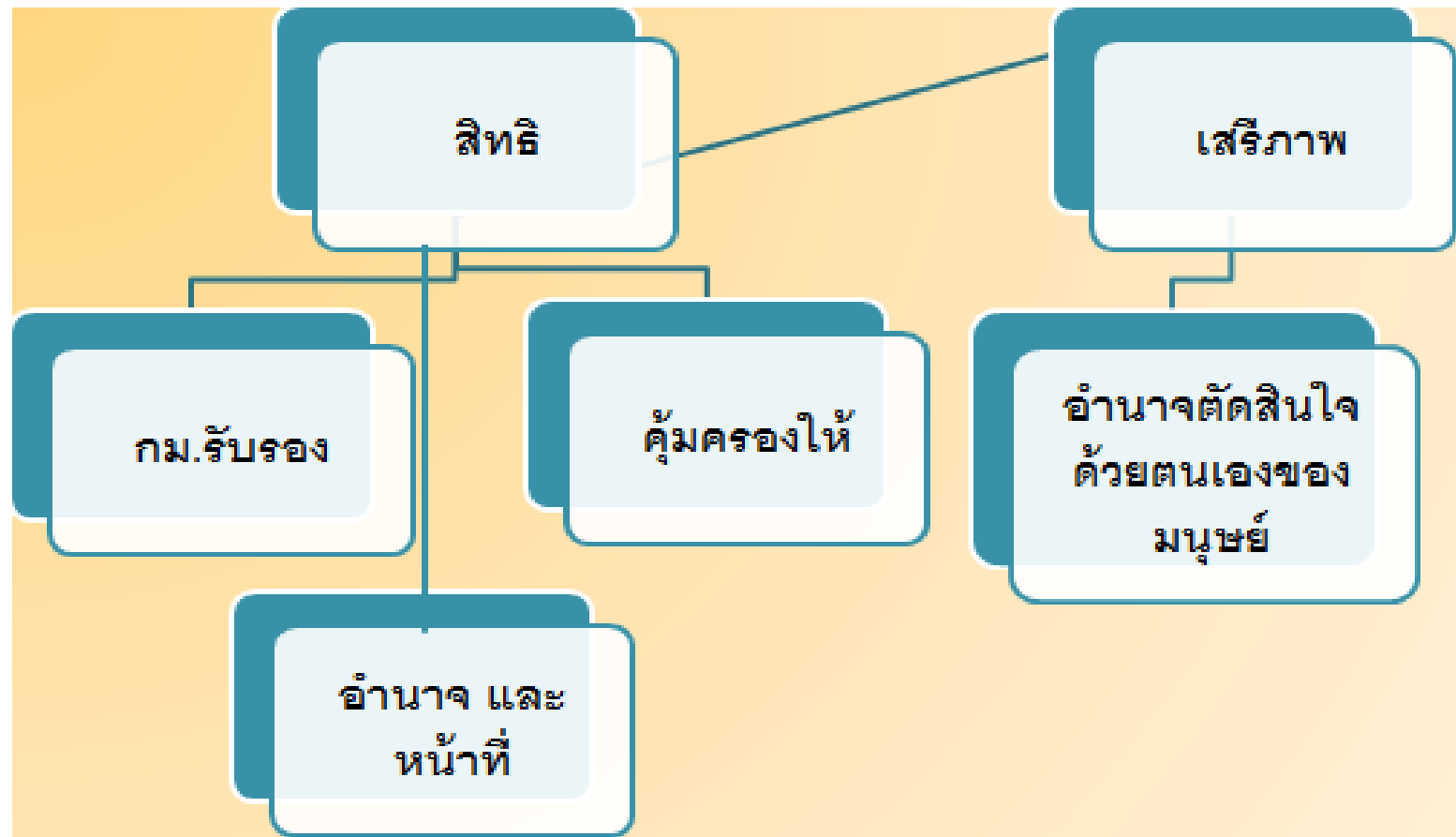
กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน

32

การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

เป็นสิ่งที่นานาประเทศยอมรับกันเป็นสากลว่ามีความสำคัญ
และเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้

พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑

- มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้
“นายจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงรับลูกจ้างเข้าทำงานโดยจ่ายค่าจ้างให้และหมายความรวมถึง
(๑) ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำงานแทนนายจ้าง
(๒) ในกรณีที่นายจ้างเป็นนิติบุคคลให้หมายความรวมถึงผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลและผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลให้ทำการแทนด้วย
- “ลูกจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงทำงานให้นายจ้างโดยรับค่าจ้างไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไร

พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑

- “ผู้ว่าจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงว่าจ้างบุคคลอีกบุคคลหนึ่งให้ดำเนินงานทั้งหมดหรือแต่บางส่วนของงานใดเพื่อประโยชน์แก่ตน โดยจะจ่ายสินจ้างตอบแทนผลสำเร็จแห่งการทำงานที่ทำนั้น
- “สัญญาจ้าง” หมายความว่า สัญญาไม่ว่าเป็นหนังสือหรือด้วยวาจาระบุชัดเจน หรือเป็นที่เข้าใจโดยปริยายซึ่งบุคคลหนึ่งเรียกว่าลูกจ้างตกลงจะทำงานให้แก่บุคคลอีกบุคคลหนึ่งเรียกว่านายจ้าง และนายจ้างตกลงจะให้ค่าจ้างตลอดเวลาที่ทำงานให้
- “ค่าจ้าง” หมายความว่า เงินที่นายจ้างและลูกจ้างตกลงกันจ่ายเป็นค่าตอบแทนในการทำงานตามสัญญาจ้างสำหรับระยะเวลาการทำงานปกติเป็นรายชั่วโมง รายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน หรือระยะเวลาอื่น หรือจ่ายให้โดยคำนวณตามผลงานที่ลูกจ้างทำได้ในเวลาทำงานปกติของวันทำงาน และให้หมายความรวมถึงเงินที่นายจ้างจ่ายให้แก่ลูกจ้างในวันหยุดและวันลาที่ลูกจ้างมิได้ทำงาน แต่ลูกจ้างมีสิทธิได้รับตามพระราชบัญญัตินี้

กฎหมายที่เกี่ยวกับการทำงาน ในสำนักงาน: กฎหมายคอมพิวเตอร์

จรรยาบรรณเป็นสิ่งที่ทำให้สังคมอินเทอร์เน็ตเป็นระเบียบ ความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นเรื่องที่จะต้องปลูกฝังกฎเกณฑ์ของแต่ละเครือข่ายจึงต้องมีการวางระเบียบเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีระบบและเอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน บางเครือข่ายมีบทลงโทษและจรรยาบรรณที่ชัดเจน เพื่อช่วยให้สังคมสงบสุขและหากการละเมิดรุนแรงกฎหมายก็จะเข้ามามีบทบาทได้เช่นกัน

สภาพสังคม

- Information Society
- ยุคข้อมูลข่าวสาร สังคมสารสนเทศ
ความก้าวหน้าทาง IT

พื้นที่สาธารณะที่
ก่อเกิดชุมชนเสมือน
(Virtual Communities)

- ที่ไม่จำเป็นต้อง
สื่อสารแบบ
เผชิญหน้า

การควบคุมเนื้อหาจึงเป็นเรื่องยากเพราะต้องอาศัยกรอบและกระบวนการทางกฎหมายที่ครอบคลุมกว้างขวางและมีความซับซ้อนเพียงพอ

Multimedia สื่อประสมรวมหลายรูปแบบการสื่อสารไว้ด้วยกัน
Ex. การพิมพ์, ไปรษณีย์, แพร่ภาพ, กระจายเสียง, การโต้ตอบ

อินเทอร์เน็ต
Social Network*
การสื่อสาร

ทางเดียว

สองทาง

กระจายหลาย
แหล่ง

เครือข่ายสังคมออนไลน์(Social Network)

3. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560
- ประมวลกฎหมายอาญา
- ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
- พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. 2562
- พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. 2560
- พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544
- พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. 2540
- พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

Linda Herndon ได้กล่าวถึงบัญญัติ 10 ประการ ของการใช้คอมพิวเตอร์ไว้ดังนี้

1. ไม่ใช้คอมพิวเตอร์ทำร้ายผู้อื่น
2. ไม่รบกวนงานคอมพิวเตอร์ของผู้อื่น
3. ไม่แอบดูแฟ้มข้อมูลของผู้อื่น
4. ไม่ใช้คอมพิวเตอร์เพื่อลักขโมย
5. ไม่ใช้คอมพิวเตอร์เพื่อเป็นพยานเท็จ
6. ไม่ใช้หรือทำสำเนาซอฟต์แวร์ที่ตนไม่ได้ซื้อสิทธิ์
7. ไม่ใช้คอมพิวเตอร์ของผู้อื่น โดยไม่มีอำนาจหน้าที่
8. ไม่ฉวยเอาทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่นมาเป็นของตน
9. คิดถึงผลต่อเนื่องทางสังคมของ โปรแกรมที่เขียน
10. ใช้คอมพิวเตอร์ในทางที่แสดงถึงความใคร่ครวญและเคารพ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560

- มาตรา 4 ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง
- มาตรา 28 บุคคลย่อมอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือใช้สิทธิและเสรีภาพของตนเท่าที่ไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้ สามารถยกบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญเพื่อใช้สิทธิทางศาลหรือยกขึ้นมาเป็นข้อต่อสู้ในศาลได้
- มาตรา 32 บุคคลย่อมมีสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว เกียรติยศ ชื่อเสียงและครอบครัว การกระทำอันเป็นการละเมิดหรือกระทบต่อสิทธิของบุคคลตามวรรคหนึ่งหรือการนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้ประโยชน์ไม่ว่าในทางใด ๆ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะ

ประมวลกฎหมายอาญา

- มาตรา 59 บุคคลจะต้อง “รับผิดชอบ” ในทางอาญา ก็ต่อเมื่อ ได้กระทำ โดยเจตนา เว้นแต่จะได้กระทำโดยประมาท ในกรณีที่กฎหมายบัญญัติให้ต้องรับผิดชอบเมื่อ ได้กระทำ โดยประมาท หรือเว้นแต่ในกรณีที่กฎหมายบัญญัติไว้โดยแจ้งชัดให้ต้องรับผิดชอบ แม้ได้กระทำ โดยไม่มีเจตนา
- กระทำโดยเจตนา ได้แก่ กระทำโดยรู้สำนึกในการที่กระทำ และในขณะเดียวกัน ผู้กระทำย่อมประสงค์ต่อผล หรือยอมถึงเห็นผลของการกระทำนั้น
- ถ้าผู้กระทำมิได้รู้ข้อเท็จจริง อันเป็นองค์ประกอบของความผิด จะถือว่าผู้กระทำประสงค์ต่อผล หรือยอมถึงเห็นผลของการกระทำนั้นมิได้
- กระทำโดยประมาท ได้แก่ กระทำความผิดมิใช่โดยเจตนา แต่กระทำ โดยปราศจากความระมัดระวังซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้น จักต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ และผู้กระทำอาจใช้ความระมัดระวังเช่นนั้นได้ แต่หาได้ใช้ให้เพียงพอไม่
- การกระทำ ให้หมายความรวมถึงการให้เกิดผลอันหนึ่งอันใดขึ้น โดยงดเว้นการที่จักต้องกระทำ เพื่อป้องกันผลนั้นด้วย
- มาตรา 64 “บุคคลจะแก้ตัวว่าไม่รู้กฎหมาย เพื่อให้พ้นจากความรับผิดชอบในทางอาญาไม่ได้...”

พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ.2562

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์มีประสิทธิภาพและเพื่อให้มีมาตรการป้องกันรับมือ และ ลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามทางไซเบอร์อันกระทบต่อความมั่นคงของรัฐและความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ (มาตรา ๓)

- **“การรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์”** หมายความว่า มาตรการหรือการดำเนินการที่กำหนดขึ้น เพื่อป้องกัน รับมือ และลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ อันกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ความมั่นคงทางทหาร และความสงบเรียบร้อย ภายในประเทศ
- **“ภัยคุกคามทางไซเบอร์”** หมายความว่า การกระทำหรือการดำเนินการใดๆโดยมิชอบ โดยใช้คอมพิวเตอร์หรือระบบคอมพิวเตอร์หรือโปรแกรมไม่พึงประสงค์โดยมุ่งหมายให้เกิดการประทุษร้าย ต่อระบบคอมพิวเตอร์ ข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรือข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง และเป็นภัยอันตรายที่ใกล้จะถึง ที่จะก่อให้เกิดความเสียหายหรือส่งผลกระทบต่อการทำงานของคอมพิวเตอร์ ระบบคอมพิวเตอร์ หรือ ข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง
- **“ไซเบอร์”** หมายความว่า รวมถึง ข้อมูลและการสื่อสารที่เกิดจากการให้บริการหรือการประยุกต์ใช้ เครือข่ายคอมพิวเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ต หรือโครงข่ายโทรคมนาคม รวมทั้งการให้บริการโดยปกติของ ดาวเทียมและระบบเครือข่ายที่คล้ายคลึงกัน ที่เชื่อมต่อกันเป็นการทั่วไป

พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560

13 ข้อต้องรู้

พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ฉบับใหม่บังคับใช้แล้ว

ส่ง Email
ขายของ
ถือเป็นสแปม ประณ
200,000 บาท

การฝากบ้านใน
Facebook IG ถือเป็นสแปม
ประณ 200,000 บาท

การโพสต์คำ
ว่าผู้อื่น

ผิดกฎหมายอาญาอยู่แล้ว ไม่ผิด
ข้อมูลจริง หรือถูกตัดต่อ ผู้ถูก
กล่าวหา เอาผิดผู้โพสต์ได้ โทษ
จำคุกไม่เกิน 3 ปี ประณไม่เกิน
200,000 บาท

การให้ข้อมูลเกี่ยวกับ
ผู้อื่นเสียชีวิต

ต้องไม่ทำให้เกิดความเสียหาย
ชื่อเสียง หรือถูกดูหมิ่น เกียรติยศ
ญาติสามารถฟ้องร้องได้ตามกฎหมาย

แอตมินเพจ
ที่เปิดให้มีการแสดง
ความเห็น เมื่อพบ
ข้อความที่ผิด พ.ร.บ.ฯ
เมื่อลบออกจากพื้นที่ที่ตน
ดูแล จะถือเป็นผู้พ้นผิด

การโพสต์เกี่ยวกับเด็ก

เยาวชน ต้องปิดบังใบหน้า
เยาวชน เมื่อเป็นการเรข
ชวน อย่างใดก็ตาม

ไม่ทำการละเมิด
ลิขสิทธิ์ผู้อื่น

ไม่ว่าข้อความ เพลง
รูปภาพ หรือวิดีโอ

ไม่โพสต์สิ่งลาม
กอนาจาร

ที่ทำให้เกิดการเผยแพร่
สู่ประชาชนได้

กด Like

ได้ไม่ผิด พ.ร.บ.ฯ ยกเว้น
การกดไลค์ข้อมูลที่มีฐาน
ความผิด และมีผลกระทบต่อ
สังคม เศรษฐกิจและ
ความมั่นคงโดยเมื่อได้ส่วน
แล้วมีเจตนาในเนื้อหา

กด Share

ถือเป็นการเผยแพร่
หากข้อมูลที่แชร์ไม่
ผลกระทบต่อสังคม
เศรษฐกิจ ความมั่นคง
หรือละเมิดสิทธิส่วนบุคคล
ไม่มีความผิด

ส่ง SMS โฆษณา

โดยไม่ได้รับความยินยอม ให้ผู้รับ
สามารถปฏิเสธข้อมูลนั้นได้ ไม่
เช่นนั้นถือเป็นสแปม
ประณ 200,000 บาท

ส่งรูปภาพแชร์
ของผู้อื่น

เช่น สวีสต์ อวยพร ไม่ผิด
ถ้าไม่เอาภาพไปใช้ในเชิงพาณิชย์
หารายได้

พบข้อมูลผิดกฎหมาย

อยู่ในระบบคอมพิวเตอร์ของเรา แต่ไม่ใช่สิ่งที่เจ้าของคอมพิวเตอร์
กระทำเอง สามารถแจ้งไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบได้ หากแจ้ง
แล้วลบข้อมูลออกเจ้าของก็ยังไม่มีความผิดตามกฎหมาย เช่น
ความเห็นในเว็บไซต์ต่างๆ รวมไปถึงเฟซบุ๊ก ก็ได้แสดงความคิดเห็น
หากพบว่าการแสดงความเห็นผิดกฎหมาย เมื่อแจ้งไปที่หน่วยงานที่
รับผิดชอบเพื่อลบได้ทันทีเจ้าของระบบเว็บไซต์จะไม่มีความผิด

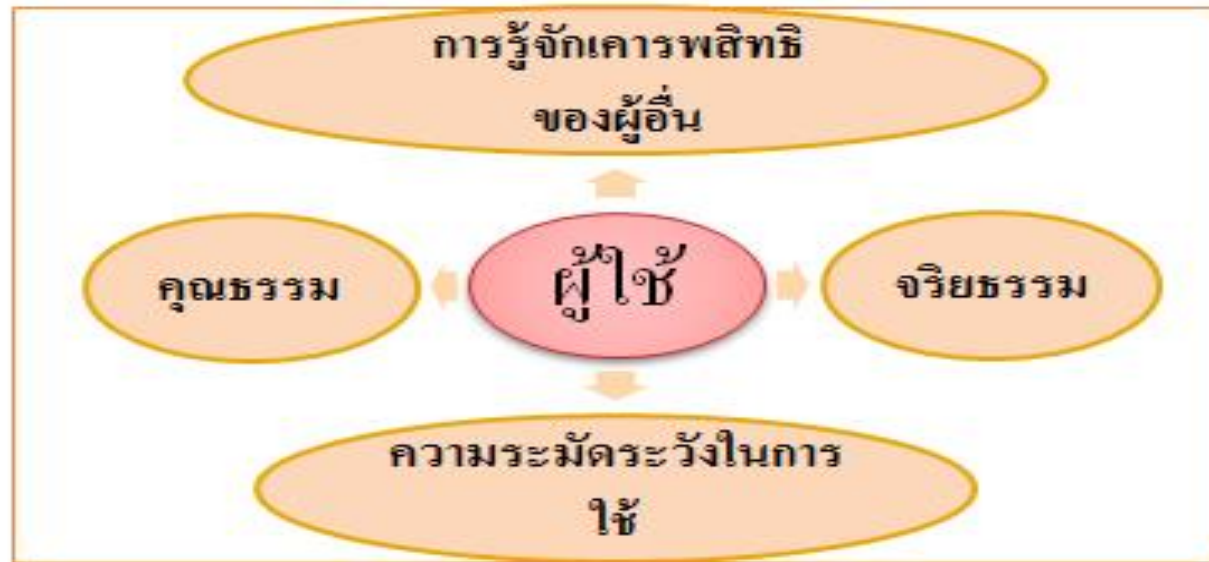

ที่มา : MGRonline

เปรียบเทียบเหมือนดาบสองคม

ละเมิด

จบการบรรยาย

วันที่ 26 สิงหาคม 2569

โดย อาจารย์ ดร.ทัศนีย์ เงินสุข

หัวข้อ “กฎหมายและจริยธรรมในโลกการทำงานยุคดิจิทัล”

เช็คชื่อเข้าเรียน

- เข้าเรียน
- เช็คชื่อ
- ส่งแบบบันทึกภายในวันศุกร์หลังเรียน

ศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

📍 อาคาร 36 ชั้น 1 กองบริการการศึกษา (เคาเตอร์ 1)

www.facebook.com/rbru.cwie

Datacoop.rbru.ac.th | coop@rbru.ac.th | 088 - 585 - 3493